

Asociace pro mezinárodní otázky
Alice Rezková

Naše značka Praha
ZK Pha 56/2016 13. 3. 2016

Připomínky k Studii dopadů uzavření TTIP

Vážení,

zasíláme naše připomínky ke *Studii dopadů uzavření Transatlantické dohody o obchodu a investicích mezi EU a USA (TTIP) na ČR a její hospodářství*.

Jelikož je Studie neveřejná, tak jsme ji zpracovávali jen v užším týmu, který nebyl kvalifikovaný pro celý rozsah oborů v dohodě obsažených. Což je jedna z věcí, které dlouhodobě kritizujeme - dohoda je příliš široká, a tím pádem i hůře připomínkovatelná a snadno v ní může být lecos přehlédnuto. Proto jsme se zaměřili pouze na kapitolu 22 - *Informační a komunikační technologie*.

Přínosy a negativa

Hned z počátku podkapitola *Přínosy a rizika* je velmi nevyvážená. Zatímco rizika jsou velká, tak **přínosy** jsou spíš jen hledáním "alespoň nějakých".

- První přínos je jen omáčkou, pokud udržíme Evropské standardy, tak bod jedna padá. Ze strany EU není ani snaha tlačit naopak na USA, aby sjednocovala (např. softwarové patenty).
- Druhý přínos je spíše do počtu. Internet věcí je označení běžného jevu - propojení chytrých zařízení. Čili se jedná o standardy Bluetooth a Wifi. A tomu se daří i bez dohod. Neumíme si představit přínosy, které by vzešly z úrovně mezinárodní dohody.
- Elektronické označování výrobků je drobná technikálie, u které je ostuda, že ještě není. Svědčí spíše o neflexibilitě legislativ.

Shrnuto první přínos vlastně není přínosem a další dva jsou opravdu drobnosti.

Naopak **rizika** jsou velmi výrazná a pro Evropu devastující. Síťová neutralita i ochrana osobních dat jsou velmi silná témata, která mají podporu evropské společnosti. Navíc na dané principy Evropané spoléhají. Pokud by byly narušeny, tak by jistě bylo mnoho Evropanů poškozeno i

v roli běžných uživatelů. Naopak pro evropské firmy by bylo velmi prospěšné, aby USA mělo alespoň federálně sjednocenou ochranu osobních dat - aby bylo jedno transparentní prostředí. A to prostředí nebylo narušováno, když se to vládě USA hodí (Patriot Act, prolamování šifrování - nedávná kauza žádosti FBI na společnost Apple jejího zařízení).

Softwarové patenty jsou velkým problémem pro všechny firmy podnikající v oboru ICT. I v USA se již velcí vendori přiklání k tomu, že jim více škodí, než pomáhají. V Evropě to často vede k situacím, kdy firmy nemohou expandovat do USA. Známým případem je svobodný software (např. Fedora od firmy Red hat), který mívá verzi pro Evropu funkcemi bohatší a verzi pro USA).

Chybí nám informace o dvou **další hrozbách**:

- DRM: v praxi vede k omezení práv poctivých zákazníků a na nelegální kopie viditelně nemá vliv. V dlouhodobém měřítku může velmi škodit. Knihovny mají větší náklady na uchovávání a zpracování takového obsahu (především knih). Zákazníci mohou být ochuzeni o funkčnost, je to pro ně nepohodlné. V krajním případě to může vést k tomu, že zákazníci o zakoupená data přijdou, jako to naznačuje kauza čtečky elektronických knih a obchodu Barnes & Noble's Nook¹.
- Zákaz kryptografie: kryptografie je zmíněna pouze v kapitole 22.3.5, avšak ve zcela jiném kontextu. Velkým tématem je zda stát může vynucovat prolomení kryptografie, nebo dokonce zakazovat používání šifrování.² Takovéto extrémní praktiky považujeme za zcela bezprecedentní zásah do občanských svobod.

Analýza obchodních toků v ICT

Zde by nás zajímalo, zda se pracovalo s jevy, jako je *Double Irish* (metoda nižšího zdanění využívaná firmami Google, Apple, Facebook).^{3 4}

Kybernetická bezpečnost

Sjednocený postup by velmi pomohl. Zvláště z důvodů, že USA je velmi agresivní v prolamování soukromí v elektronické komunikaci, jak se např. přesvědčila německá kancléřka Angela Merkelová.

Ondřej Profant
Česká pirátská strana

¹http://www.theregister.co.uk/2016/03/04/barnes_and_noble_pulls_out_of_blighty/

²Např. SOPA a PIPA v USA jež vzbudily velký občanský odpor.

³<http://visualeconomics.creditloan.com/double-irish-deception-how-google-apple-facebook-avoid-paying-taxes/>

⁴http://www.huffingtonpost.com/david-seiden/sales-tax-on-software-virtually-impossible-to-understand_b_6614248.html